Web Sitesi Kullan?labilirlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Web Sitesi Kullan?labilirlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32602

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Web Sitesi Kullan?labilirlik Ölçe?i, K?l?ç-Çakmak, Güne?, Çiftci ve Üstünda? taraf?ndan 2011 y?l?nda geli?tirilmi?, web sitelerinin kullan?c?lar taraf?ndan alg?lanan kullan?labilirlik düzeylerini ölçmeyi amaçlayan öz bildirim tipi bir ölçektir. Ölçek, 25 maddeden olu?makta olup, dört temel faktör alt?nda toplanmaktad?r. Derecelendirme, 5'li Likert tipi bir format kullan?larak yap?lmaktad?r (1= Kesinlikle Kat?lm?yorum, 5= Kesinlikle Kat?l?yorum).

Ölçe?in psikometrik özellikleri, yüksek düzeyde iç tutarl?l?k (Cronbach Alfa = .93) ve Aç?mlay?c? Faktör Analizi ile desteklenen güçlü bir yap? geçerlili?i sergilemektedir. Bu araç, akademik ara?t?rmalarda ve bili?im teknolojileri alan?nda kullan?c? deneyimini (UX) de?erlendirmek için önemli bir kaynak sa?lamaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Web sitesi, kullan?labilirlik, kullan?c? deneyimi, faktör analizi, psikometrik özellikler, Gezinme Kolayl???, Tasar?m, Eri?im Kolayl???.

Yazarlar

Ebru K?l?ç Çakmak, E. Güne?, S. Çiftci, M.T. Üstünda?.

Amaç

Web Sitesi Kullan?labilirlik Ölçe?i'nin temel amac?, kullan?c?lar?n belirli bir web sitesi ile etkile?imleri sonucunda alg?lad?klar? genel kullan?labilirlik düzeyini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde ölçmektir. Bu araç, kullan?c? arayüzü (UI) tasar?m?n?n etkinli?ini, verimlili?ini ve kullan?c? memnuniyetini de?erlendirmeye olanak tan?r.

Ölçek, Gezinme Kolayl???, Tasar?m, Eri?im Kolayl??? ve Kullan?m Kolayl??? gibi web sitesi kalitesinin kritik boyutlar?n? ayr? ayr? de?erlendirerek, geli?tiricilere ve ara?t?rmac?lara detayl? geri bildirim sa?lamak üzere tasarlanm??t?r.

Yap?

Ölçek, kullan?c?lar?n web site deneyimlerini kapsaml? bir ?ekilde yans?tan dört ana faktörden olu?an çok boyutlu bir yap?ya sahiptir. Toplam 25 maddeden olu?an bu yap?, Aç?mlay?c? Faktör Analizi sonuçlar?na göre belirlenmi?tir. Dört faktör ve madde da??l?mlar? a?a??daki gibidir:

Gezinme Kolayl??? (10 madde): Sitede bilgiye ula?ma ve sayfalar aras?nda geçi? yapma süreçlerinin ne kadar sorunsuz oldu?unu ölçer.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Tasar?m (7 madde): Sitenin görsel sunumu, düzeni, metinlerin hizalamas? ve genel estetik tutarl?l??? ile ilgilidir.
Eri?im Kolayl??? (4 madde): Sitenin teknik performans?n?, özellikle yüklenme h?z?n? ve eri?ilebilirli?ini de?erlendirir.
Kullan?m Kolayl??? (4 madde): Kullan?c?lar?n siteyi kullan?rken hissettikleri zorluk veya basitlik alg?s?n? belirler.

Geçerlik

Ölçe?in geçerlili?i, özellikle yap? geçerlili?i odaklan?larak incelenmi?tir. Yap? geçerlili?ini test etmek amac?yla yürütülen Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA), ölçe?in 25 maddesinin teorik beklentilerle uyumlu olarak dört faktörlü bir yap? sergiledi?ini göstermi?tir.

Bu analiz sonuçlar?, Web Sitesi Kullan?labilirlik Ölçe?i'nin, ölçmeyi amaçlad??? farkl? kullan?labilirlik boyutlar?n? (Gezinme Kolayl???, Tasar?m, Eri?im Kolayl??? ve Kullan?m Kolayl???) ba?ar?yla ay?rt edebildi?ini ve temsil etti?ini kan?tlamaktad?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenirli?i, iç tutarl?l?k katsay?s? olan Cronbach Alfa hesaplamalar? ile belirlenmi?tir. Ölçe?in tamam? için hesaplanan Cronbach Alfa iç tutarl?l?k katsay?s? **.93** gibi yüksek bir de?ere sahiptir, bu da ölçe?in maddelerinin genel yap?y? ölçmede üst düzeyde tutarl? oldu?unu göstermektedir.

Dört alt faktör için hesaplanan iç tutarl?l?k katsay?lar? da kabul edilebilir ve yüksek düzeydedir:

Gezinme kolayl??? faktörü için: **.94**
Tasar?m faktörü için: **.95**
Eri?im Kolayl??? faktörü için: **.89**
Kullan?m Kolayl??? faktörü için: **.79**

Faktör Analizi

Ölçe?in geli?tirme çal??mas?nda, Aç?mlay?c? Faktör Analizi kullan?larak ölçek maddelerinin yap?sal organizasyonu incelenmi?tir. Bu analiz, 25 maddenin dört ba??ms?z boyutta topland???n? ortaya koymu?tur. Bu dört faktör, web sitesi kullan?labilirlik kavram?n?n temel bile?enlerini temsil etmektedir.

Analiz, her bir faktörün yüksek ve anlaml? madde yüklerine sahip oldu?unu, böylece faktörlerin birbirinden ayr???k ve yap?sal olarak güçlü oldu?unu kan?tlam??t?r. Bu sonuçlar, ölçe?in teorik temellerini sa?lamla?t?rm?? ve geçerli bir ölçüm arac? oldu?unu göstermi?tir.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Araç

Test Türü: Geli?tirme Ölçe?i (Öz Bildirim)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (1= kesinlikle kat?lm?yorum - 5= kesinlikle kat?l?yorum)

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Genel Web Kullan?c?lar? ve Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: Yeti?kin

Popülasyon Detaylar?: ?nternet ve web sitesi kullan?m deneyimine sahip bireylerden olu?maktad?r.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar, belirli bir web sitesini kulland?ktan veya genel web deneyimlerine dayanarak, 25 maddeye ne ölçüde kat?ld?klar?n? belirtirler.

Anahtar Kelimeler

Bili?im sistemleri, kullan?c? arayüzü, Web Sitesi Kullan?labilirlik Ölçe?i, psikometri, ölçme arac?, Likert ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Mevcut De?il

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: ekilic@gazi.edu.tr (Sorumlu Yazar: Ebru K?l?ç Çakmak)

Yaz??ma Adresi: Gazi Üniversitesi, E?itim Fakültesi, Ankara, Türkiye (Sorumlu yazar?n ba?l? bulundu?u kuruma dayanarak varsay?lm??t?r.)

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2011 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Ölçe?in kullan?m? için sorumlu yazar (Ebru K?l?ç Çakmak) ile e-posta yoluyla ileti?ime geçilmesi önerilmektedir. Akademik ve ara?t?rma amaçl? kullan?mlarda telif haklar? ve izinler konusunda yazarlar?n yönergelerine uyulmal?d?r.

Kaynaklar

K?l?ç-Çakmak, E., Güne?, E., Çiftci, S. ve Üstünda?, M.T. (2011). Web Sitesi Kullan?labilirlik Ölçe?inin geli?tirilmesi: Geçerlik, güvenirlik analizi ve uygulama sonuçlar?. *Pegem E?itim ve Ö?retim Dergisi, 1*(2), 31-40.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? a?a??daki ba?lant?dan indirilebilir:

The original PDF can be downloaded here: web-sitesi-kullanilabilirlik-olcegi-toad.pdf

Web Sitesi Kullan?labilirlik Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçek 25 madde ve dört faktörden olu?maktad?r. A?a??da her faktörden temsilci bir madde sunulmu?tur:

Gezinme kolayl??? (10m): Sitede rahatl?kla geziniyorum.
Tasar?m (7m): Metinlerin hizalamalar? tutarl?.
Eri?im kolayl??? (4m): Site h?zl? yükleniyor.
Kullan?m kolayl??? (4m): Siteyi karma??k buluyorum.

ARABPSYCHOLOGY.COM